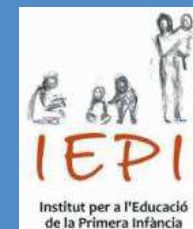

CAP A UN MODEL PEDAGÒGIC D'EAP DE LES ILLES BALEARS

Detecció, avaluació psicopedagògica i suport a 0 -3 anys

Teresa Huguet

**QUÈ MIREM? ON MIREM?
QUINES ULLERES PORTEM?**

QUINES ULLERES?

INCLUSIÓ

SUPORTS INCLUSIUS

**TEORIA
SISTÈMICA**

VIGOTSKY

CAPACITATS

CONFIANÇA

ANDAMIATGE

**APRENTATGE
COOPERATIU**

RELACIONS

INTERACCIONS

APRENTATGE

SOCIOCONSTRUCTIVISME

COMUNICACIONS

ZDP

SUPORT MUTU

UNA MIRADA ECOLÒGICA, CONTEXTUAL I SISTÈMICA

Aprenentatge i desenvolupament

Relacions entre aprenentatge i desenvolupament

I jo... Què en penso? Quines ulleres porto?

Com entenc les relacions que hi ha entre desenvolupament, aprenentatge i característiques individuals de l'infant?

Què va primer? Què crec que té més influència?

En què podem incidir?

Aprenentatge i desenvolupament

L'aprenentatge facilita i promou el desenvolupament mitjançant la creació de zones de desenvolupament potencial

**Mirem només l'alumne o mirem
també el sistema?**

**Volem ajudar l'infant però volem
també ajudar el sistema perquè
pugui ser més inclusiu.**

Combinar la vessant més enfocada a l'individu, més d'ajuda i valoració amb...

INFANT

AJUDA

ASSESSORAMENT PSICOPEDAGÒGIC
I ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

...la vessant més preventiva que cerca de crear coneixement a nivell de l'equip educatiu, a partir de la preocupació per un infant concret.

**ESCOLETA I
CONTEXT**

PREVENCIÓ

ASSESSORAMENT PEDAGÒGIC

L'assessorament de l'EAP

- **Identificar i valorar les necessitats educatives dels infants**
- **Realitzar i gestionar l'avaluació psicopedagògica**
- **Assessorar en l'elaboració dels plans individuals**
- **Assessorar i col·laborar en la resolució de conflictes**
- **Proporcionar suport i atenció als infants identificats**
- **Aportar materials i eines que facilitin la tasca educativa**
- **Col·laborar en el procés de millora del centre**
- **Promoure espais per la col·laboració**

DETECCIÓ

- Qui detecta?
 - Salut
 - Família
 - Escola, educadors
 - Equip Atenció primària
- Cada cas es diferent.
- Importància d'estar receptiu i disponible en el moment en que s'expressa alguna preocupació.

S'HAN DE PRENDRE DECISIONS

PROCEDIMENTS I RUTINES

- Es fan reunions per fer la detecció i compartir les mirades i prioritzar aquells infants que requeriran una avaluació?
- Es decideix en l'àmbit de l'escola?
- Ho decideix l'EAP en l'àmbit de l'equip?
- L'orientadora proporciona pautes i guies perquè els educadors observin?
- L'EAP orienta i realitza situacions d'observació i suport amb les educadores i el grup?
- Els mestres de suport i l'orientadora coneixen bé el que passa a l'aula perquè hi son des de l'inici de curs?

S'HA DE PRENDRE DECISIONS

Inici del procés

**L'inici del procés de detecció i avaluació
es determinant**

Definim les relacions i les tasques a fer

Cal establir procediments clars de detecció.

Processos, eines, instruments i rutines que generin coneixement compartit entre els implicats

INFANT

ESCOLETA

I sempre es bo preguntar-se:

Quines accions i activitats proposo que serveixin per construir coneixement, per establir vincles de col·laboració i suport entre els agents educatius implicats?

Procediments i rutines en el procés de detecció

- Reunions d'inici de curs
- Observacions de les educadores (pautes)
- Reunions per decidir els alumnes que preocupen no identificats i acordar tasques a realitzar per part dels diferents implicats (observacions, entrevistes, vídeos, reunions...)
- Criteris de priorització compartits
- Calendari compartit de les respectives actuacions

Treballar la detecció amb el centre

- **Potenciar l'autonomia i la iniciativa.**
- **Tot el que pugui fer la família i els educadors millor que ho facin ells amb acompanyament.**
- **Empoderar. Capacitar. Modelar.**
- **Facilitar eines, instruments compartits, fàcils d'utilitzar pels educadors i per tots els agents educatius.**
- **Reunions d'anàlisi de casos, reunions per parlar dels infants...**

**I a partir d'aquests infants detectats
INICIEM PROCESSOS D'AVALUACIÓ I SUPORT**

Fem una certa categorització de processos:

- **Avaluació inicial d'observació**
- **Avaluació inicial més sistèmica i contextual (família, treballador social...)**
- **Avaluació inicial en xarxa**

**Avaluació i suport: dues funcions en
estreta interacció**

**Una avaluació psicopedagògica
que proporciona suport des del seu inici**

Model educació especial

Èmfasi en les característiques personals dels alumnes, en les mancances i disfuncions

Model inclusiu

Èmfasi en desenvolupar les capacitats dels agents educatius, les habilitats de l'escola i estratègies per adequar les propostes educatives a la diversitat d'infants.

Idees clau:

Entenem l'avaluació psicopedagògica com un procés de **presa de decisions** que s'inicia a partir de la col·laboració amb les educadores i els altres agents educatius implicats per **identificar les barreres** que l'infant troba en els contextos d'aprenentatge i vida i per **identificar els factors en els que cal incidir** per potenciar i estimular el seu aprenentatge i desenvolupament personal.

L'AVALUACIÓ PSICOPEDAGÒGICA

Procés que es desenvolupa en estreta col·laboració amb els agents educatius implicats

Generar un context positiu de col·laboració

L'objectiu d'aquesta col·laboració és conèixer millor l'infant i les condicions que estan influint en el seu procés d'aprenentatge.

A l'hora, generar confiança en els agents educatius implicats i en la seva capacitat d'ajudar-lo .

L'AVALUACIÓ JA ÉS INTERVENCIÓ

Promoure canvis en les mirades i en les relacions amb l'infant

Tenir curiositat, observació activa, fomentar creativitat i iniciativa.

Generar confiança en la pròpia capacitat d'avaluar i donar suport, realitzar canvis en l'acció i relació amb l'infant. Canvis en les rutines i metodologies, en el tipus de suports que li proporcionem, en les relacions que estableix amb els altres, o en les expectatives que tenim els adults que interactuem amb ell.

Tres àmbits claus al voltant dels quals cal obtenir informacions

- **L'INFANT**
- **L'ENTORN EDUCATIU ESCOLAR**
- **L'ENTORN FAMILIAR**

Com aprèn?
Com es sent?
Identificar punts forts
Potencialitats
Prioritats
Necessitats

CONÈIXER L'INFANT

**COL-LABORAR
COMPARTIR VISIÓ
AMB FAMÍLIES**

Donar suport
Orientar
Generar confiança i empoderar
Afavorir expectatives positives
Promoure canvis

Conèixer context aula
Propostes educatives
Identificar i disminuir barreres
Àmbits de desenvolupament
Metodologies
Eines i materials

CONTEXTUALITZAR A L'AULA

Fer escola
Identificar i disminuir barreres
Generar rutines i eines
Promoure autonomia
Crear equips de treball
Capacitar

PREVENIR

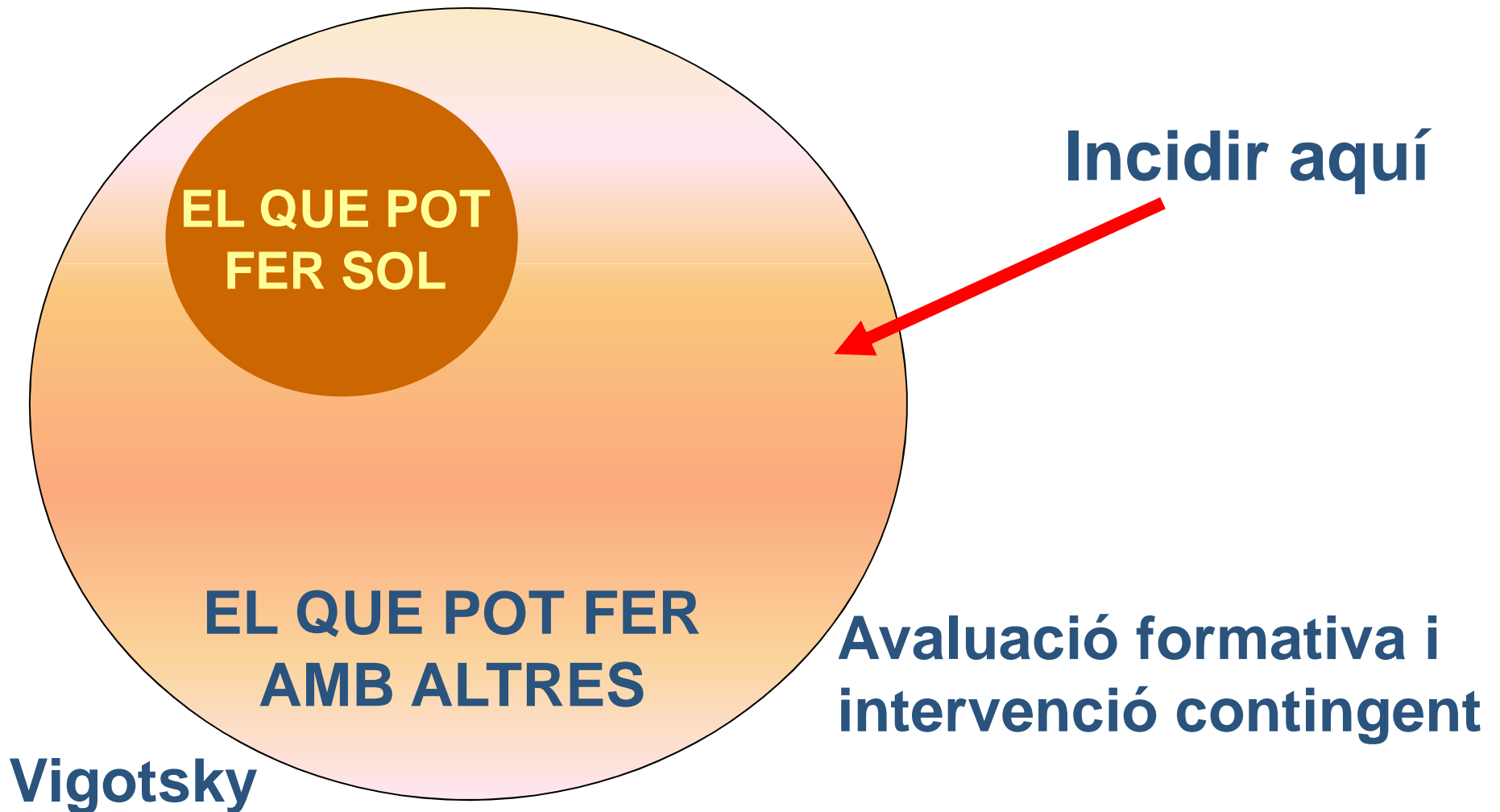
FEM UNA AVALUACIÓ CONTEXTUALITZADA I ECOLÒGICA

En els contextos habituals

- **Conèixer l'alumne a l'aula, a l'escola, al pati... Conversar amb ell, proporcionar-li diferents tipus d'ajudes**
- **Conèixer l'alumne quan juga i participa amb els altres nens i nenes, quan està amb la seva família**
- **Observar les seves capacitats, necessitats i/o dificultats. Proporcionar-li un suport adequat i avaluar-ho.**
- **Observar com es relaciona i com els altres interactuen amb ell. Interactuar amb ell a l'escola.**
- **Ens plantejem hipòtesis sobre el que està passant i donem suport.**

Avaluem i donem suport en la zona de desenvolupament proper

OBSTACLES PER LA INCLUSIÓ

Obsessió per l'avaluació i el diagnòstic

Les etiquetes, les causes i la formació de la identitat personal

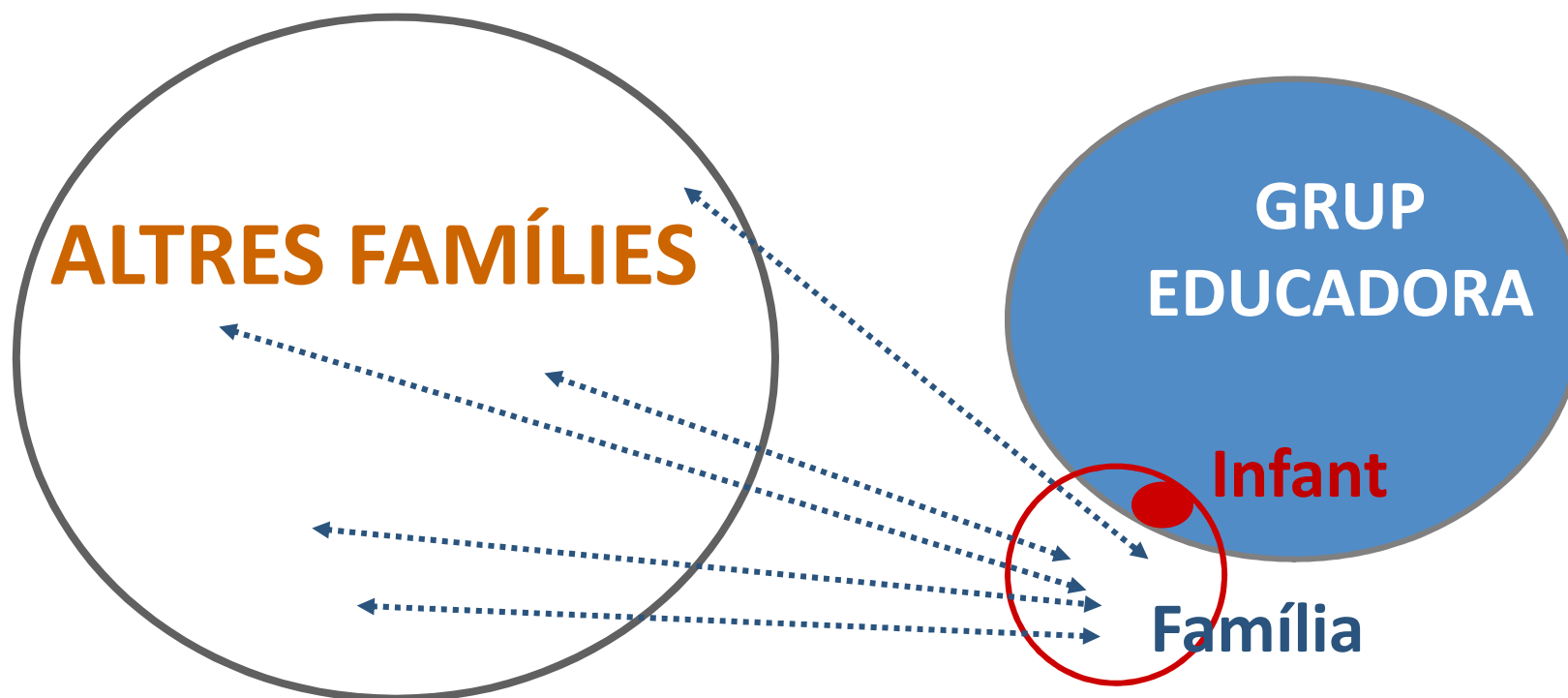
- **I quan no les sabem... podem intervenir a nivell educatiu ?**
- **El perill de les “etiquetes” en l’acció educativa**
- **El paper de les expectatives en les actuacions dels agents educatius**
- **De la causalitat lineal a la causalitat circular**

Causes i conseqüències que es generen en aquests casos

En Carles, un infant que pega i mossega...

Problemes d'aïllament i de conflictes d'aquesta família amb les altres famílies

“més del mateix”

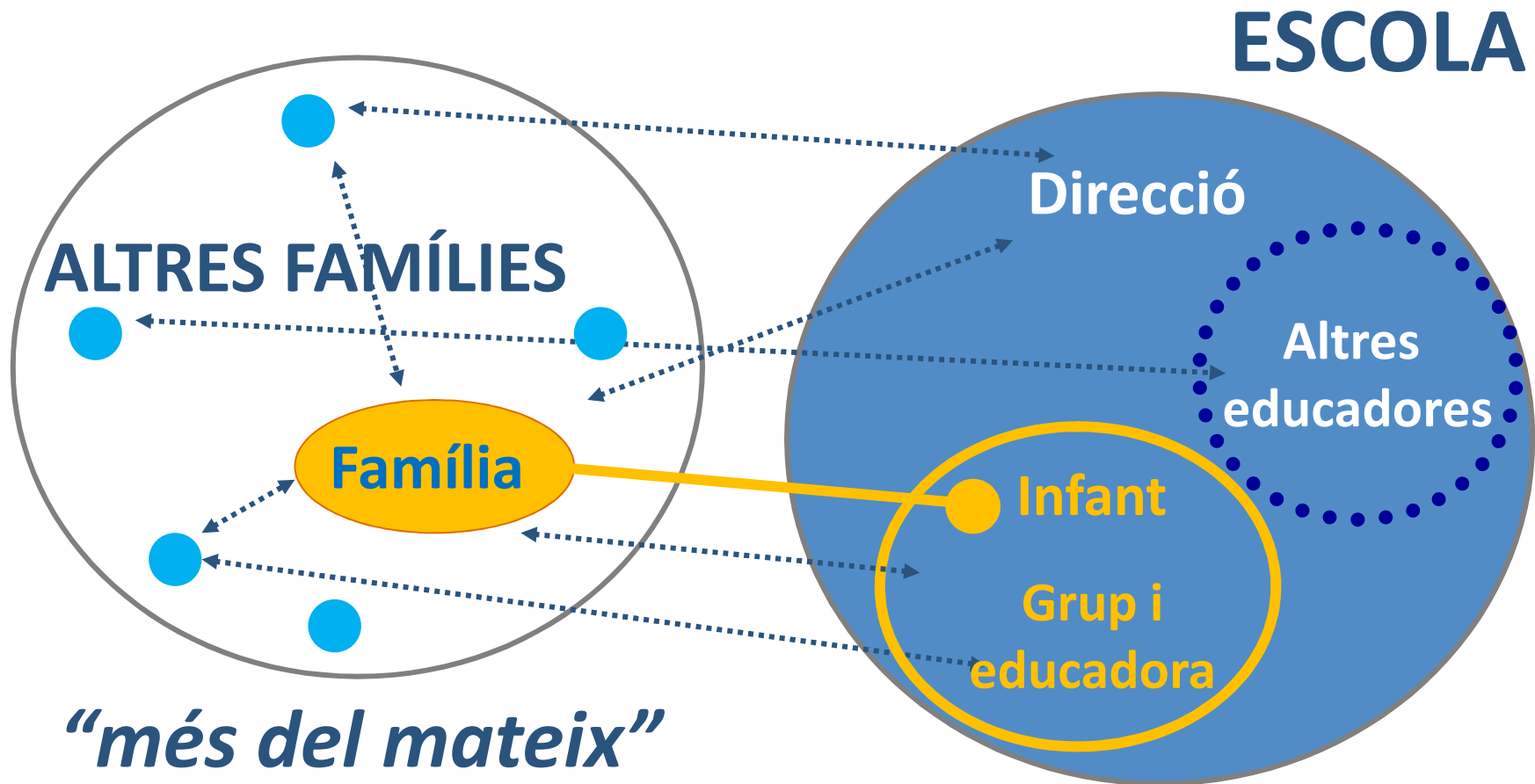
De la causalitat lineal a la causalitat circular

Causes i conseqüències que es generen en aquests casos

En Carles, un infant que pega i mossega...

Problemes i tensió entre l'escola i els altres pares del centre

“més del mateix”

De la causalitat lineal a la causalitat circular

Les etiquetes, les causes i la formació de la identitat personal

**Saber l'origen del problema implica que coneguem
les solucions educatives a aquest problema ?**

**Preveure dificultats futures en un infant condiciona el
seu procés educatiu**

Multicausalitat

OBSTACLES PER LA INCLUSIÓ

Obsessió per l'avaluació

Conferencia Carlos Skliar

<https://www.youtube.com/watch?v=KIZ8WKuEXnc>

**EDUCAR A TODOS SIGNIFICA EDUCAR A CUALQUIERA
Y A CADA UNO.**

Sobre la singularidad y la pluralidad en educación.

AVALUACIÓ I INCLUSIÓ

***INCLUSIÓ significa educar a CADASCUN i a
QUALSEVOL***

CADASCUN: un singular, un especial, únic!

***QUALSEVOL: Un que no és diferent. Un com els
altres...***

Carlos Skliar

OBSTACLES PER LA INCLUSIÓ

Creure que la practica clínica es més important que la practica educativa

Es considera encara que la practica clínica es més important que la practica pedagògica, però, el mestre, l'educador es el més important

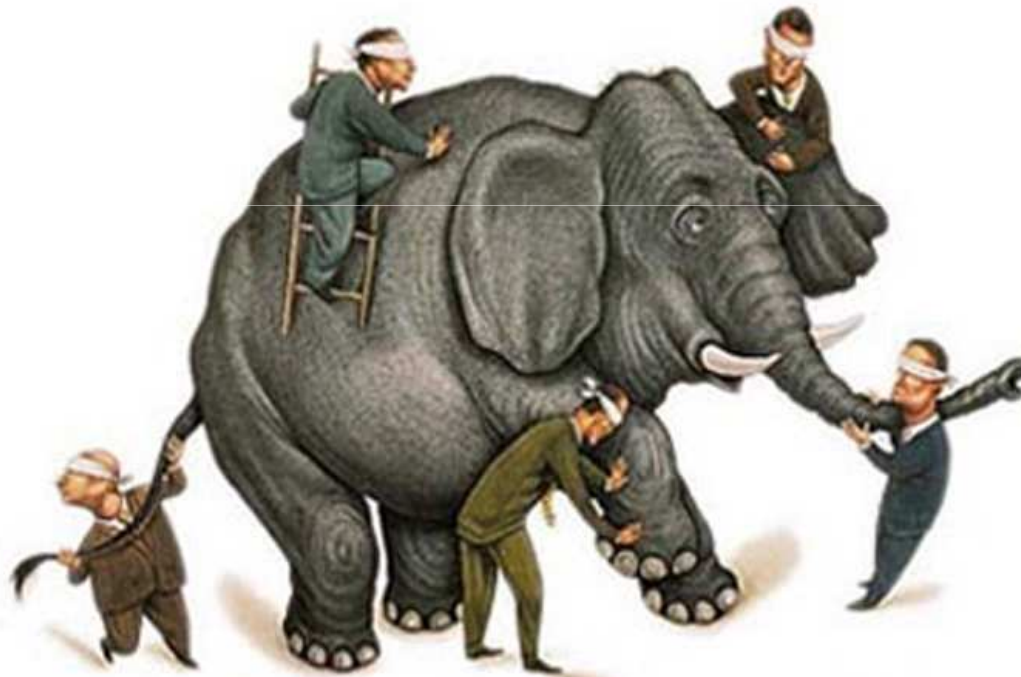
Creure que les persones amb discapacitat han de ser ateses per experts, especialistes i terapeutes

Un educador/a bo ja ho sap. L'expert afegeix una mica més.
Una bona educadora complementada per especialistes que acompanyen i col·laboren com iguals

Gordon Porter

Com utilitzem el coneixement especialitzat?

Com utilitzem el coneixement especialitzat?

**ESPECIALISTA
EXPERT**

Distribuïm i compartim el coneixement

EDUCADORA

DIRECTORA

ORIENTADORA

CONSERGE

PT

LOGOPEDA

L'EAP

- **Que portem a la maleta?**
- **Quin tipus d'eines? Quins procediments?**
- **Eines per compartir la detecció o per fer-la nosaltres sols?**
- **Eines per capacitar, donar autonomia?**
- **Quines rutines generem en els centres a partir d'un infant que preocupa?**

Les eines...

- **Les bones eines que deixen empremta...**
- **Observacions a l'aula, a l'escola, al pati, al menjador**
- **Observacions participants (ZDP)**
- **Planificar situacions educatives amb els altres**
- **Aportar eines, estratègies i donar suport**
- **Organitzar espais per la conversa i l'anàlisi de la situació**
- **Reunions amb l'equip de seguiment**

Un exemple:

LES REUNIONS PER COMPARTIR EL CONEIXEMENT QUE TENIM SOBRE UN INFANT QUE PREOCUPA

Proporcionar eines a l'equip educatiu

**Guió per presentar i compartir un cas que
preocupa amb l'equip**

Una eina que crea procediments de treball

1. Educadora que presenta el cas

Què es el que preocupa de l'infant?

Situar on està el problema o preocupació. Evolució?

Situacions conflictives?

Dades de l'infant. Seleccionar les dades i informacions que es comparteixen tenint en compte el motiu de preocupació i l'infant

2. Equip:

Ampliació de les informacions

3. Educadora i Equip:

Tornem a parlar del que preocupa. A qui li preocupa? Per a qui representa un problema? Des de quan passa això o es un problema? Amb quina freqüència passa?

3. La veu de la família:

Quins motius o explicacions aporta la família. Quines solucions han intentat? Qui les ha provat? Com han resultat?

3. Educadora/equip

Perspectives de futur. Objectius mínims possibles.
Intervencions a realitzar

Acordar el seguiment i evolució

Altres professionals

Col·laboració i treball en xarxa

- **Conèixer els altres sistemes**
- **Orientació positiva**
- **Respecte als coneixements i sistemes respectius**
- **Reconeixement pròpies limitacions**
- **Equilibri de poders**
- **Suport als qui tenen responsabilitat directa i quotidiana**

Bronfrenbrenner: Ecología del desarrollo humano

**L'assessorament i el suport de l'EAP
acompanya els diferents agents educatius,
els educadors, l'escola i els pares. Col·labora
des del mateix moment de la demanda
donant ajuda i suport als infants i
acompanyant els qui tenen la
responsabilitat quotidiana d'educar-los.
Afavorint la seva capacitació en els diferents
àmbits de la seva tasca educativa.**

DAVANT D'UNA DEMANDA DEL CENTRE

Escoltar atentament. Fer preguntes que ens ajudin i ajudin a qui fa la demanda a reflexionar, a cercar explicacions, a cercar els factors que poden estar incidint en aquella situació.

Ampliar l'anàlisi de la realitat per plantejar-nos possibles hipòtesis o solucions

No substituir-los en allò que els correspon

Escolir, entre les actuacions possibles, aquelles que impliquen a més persones o a subsistemes del centre

FER ESCOLA I COL-LABORAR EN LA MILLORA DE LES PRÀCTIQUES

Continuem aprenent...

Moltes gràcies!

